

AIJA MIKELE
ZIRNEKLIS

821.174-31
Mi 322

Arņa Kilbloka vāka dizains

Vāka noformējumā izmantots attēls no
AdobeStock/RMT Photography, LLC
iStock.com

Aija Mikele **ZIRNEKLIS**

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*
Projekta vadītāja *Bārbala Simsons*
Redaktore *Daina Grūbe*
Korektore *Elīna Vēja, Zinta Stikute*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4059.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana
vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.
Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Aija Mikele, 2021
© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2021
ISBN 978-9934-0-8954-1

1. daļa

MŪSDIENAS

1. nodaļa

Pasaule bija tikko radīta. Tā vibrēja no vismazākā pieskāriena vai kustības; pelēcīgie pavedieni trīsuloja un vienlaikus, šķiet, aicināja: nāc tuvāk, nāc tuvāk, nāc tuvāk...

Tur, šīs pasaules centrā, tupēja kaut kas liels un tumšs; kad tas nedaudz sakustējās un pagriezās, kļuva skaidri redzams, ka tas ir zirneklis. Savu pasauli, smalki veidotu tīklu, tas bija noaudis un tagad pacietīgi gaidīja.

Kad Maksis paspēra soli tuvāk centram, viņš izbrīnījies konstatēja, ka nemaz nelīp klāt pavedieniem. Zirneklis tīkls tikai nedaudz sašūpojās. Jebkura muša vai cits kukainis, saskāries ar šo ideāli veidoto šķietamo dabas daili, vairs nespēj izrauties no tās tvēriena un spirinās, tā dodot tīkla valdniekam ziņu par savu esamību.

Maksis paspēra vēl vienu soli, tīkls sašūpojās nedaudz vairāk, un zirneklis pavērsās pret viņu; divas lielas, melnas acis un nedaudz sāniski izvietoti divi pāri mazāku redzokļu ar interesi nopētīja gaidāmo upuri.

Nāc tuvāk, nāc tuvāk, nāc tuvāk... Maksis tikko jausami sadzirdēja. Viņš piesardzīgi paspēra vēl vienu soli uz centra pusi, tad vēl vienu, labi saprotot, ka tas, ko viņš dara, ir neprātība.

*Zirneklis auga lielāks, nu jau tas izskatījās kā vis-
istākais monstrs. Tad tas pastiepa priekšējās kājas
tvērienam...*

Maksis uztrūkās no miega, viņš bija nosvīdis. No-
slaucījās pieri un norāvis slapjo T kreklu, Maksis atkal
atkrita guļus. Sirds satraukti daudzijās, sajūta, ka tūlīt
viņam uzklups milzu zirneklis, vēl nebija zudusi. Tik
baisu murgu viņš bija piedzīvojis pirmoreiz. Dziļi
ieelpojis un lēnām izelpojis, viņš pamazām nomieri-
nājās.

– Kas par muļķībām... – Maksis nomurmināja, tad
izkāpa no gultas. Tādi briesmoņi parasti uzglūn šausmu
filmās, un tas, ka viņš murgos redzēja milzu zirnekli,
varēja nozīmēt tikai vienu – viņa slimību. Maksis cen-
tās sevi nomierināt, lai gan īstenībā jau zināja, ka tas
nav parasts sapnis, bet gan vēstnesis kārtējai sarežģītai
izmeklēšanai. Tieši tā ir bijis arī iepriekšējās reizēs.
Taču zirneklis... Maksis nepatikā noskurinājās, mēģi-
nādams aizgānīt nepatīkamo sajūtu. Viņš, protams,
nebijās no zirnekļiem, taču šoreiz sapni uztvēra kā brī-
dinājumu, ka briesmas var draudēt pašam.

Jau gandrīz nedēļu Maksis pavadīja mājās. Viņš
zvalstījās gultā, skatījās televīziju un piecēlās vien tik
daudz, lai aizstaigātu uz virtuvi, uzvāritu sev tēju un
kaut ko uzēstu. Bet tagad, kad Maksim patiešām bija
pamodusies apetīte, viņš konstatēja, ka ledusskapis
kaut kā nemanāmi ir iztukšojies. Vienā no tā plauk-
tiem vientulīgi zvilnēja tikai pusklaipiņš maizes un
iesākta zemeņu ievārījuma burciņa. Citā reizē viņš
būtu uzvārijis putru vai makaronus vai uzcepis kartu-
peļus. Taču visi viņa pārtikas krājumi bija izsikuši, un

tagad nekas cits neatlika kā doties uz veikalu, ja vien negribēja badoties.

Kur gan viņš bija noķēris tik draņķīgu vīrusu? Dakteris gan mierināja, ka tā nav gripa, taču no šiem vārdiem Maksim Mežalam nekļuva vieglāk. Vai tad nav zināms, ka tā nelielā temperatūra – nedaudz virs 37 grādiem – ir visriebīgākā? Tad jūties kā visslimākais cilvēks pasaulē. Un kakls sāp tā, it kā tur būtu ieperinājies pūķis ugunssplāvējs...

Paldies Dievam, no šiem slimības simptomiem viņš nedēļas laikā bija gandrīz ticis vaļā.

Apsēdies pie virtuves galda ar priekšā noliktu karstas tējas krūzi, Maksis aizdomājās. Kaut kā bija jātiek līdz veikalam, jānopērk produkti, bet doma, ka tūlīt pat nāksies doties laukā, Maksim iedvesa šausmas. Ja nu slimība atgriežas? Un ja nu... Aizgainījis tādus prātojumus prom, viņš paņēma mobilo telefonu un sāka pārskatīt kontaktu sarakstu. Varēja, protams, lūgt palīdzību inspektoram Aleksejam Avotam. Aleksejs ir lāga zēns – neatteiks, nopirks visu nepieciešamo. Bet vai viņš pats tādā gadījumā nekļūs par apsmieklu? Vai pēc tam darbavietā nesāks tenkot, ka Mežals ir tik vārgs, ka nespēj pats aiziet uz veikalu? Lai gan nē. Neviens neko neteiks, tās ir tikai viņa paša iedomas, egoistisks lepnums, kas neļauj nevienam lūgt palīdzību.

Varēja arī piezvanīt Violai. Maksis nemaz nešaubījās, ka kolēģe attrauktos šurp vēja spārniem, piekrāvusi somu ar burciņās ielietu boršču un vēl karstām kotletēm... Nē, šis variants neder, Maksis nopūtās. Nedrīkst izmantot cilvēka labestību.

Varbūt pasūtīt picu? Nē, nāksies pārāk ilgi gaidīt.

Maksis apņēmīgi piecēlās, silti apgērbās un devās laukā. Tuvākais veikaliņš atradās ielas pretējā pusē, daudzdzīvokļu nama pirmajā stāvā. Piecas minūtes, un viņš būs nopircis produktus. Diemžēl veikala durvis bija ciet, un pie tām pielīmētā lapiņa lakoniski vēstīja, ka veikals slēgts tehnisku iemeslu dēļ. Maksis brīdi stāvēja pie durvīm neziņā: ko lai tagad dara? Savu automašīnu viņš bija atstājis apsargātajā autostāvvietā pie policijas ēkas. Tobrīd, kad viņš tikko bija saslimis, tā šķita labāk.

– Pārplīsušas kanalizācijas caurules, – garāmejojot izmeta vīrietis, šis mājas iedzīvotājs, nozuzdams kāpņu telpā.

Maksis nopūtās. Nekas cits neatliks kā soļot uz tuvāko lielveikalu. Parasti viņš iepirkās netālu no darbvietas, taču šoreiz tādu gabalu neies.

Zem kājām gurstēja sniegs, sals kodās degunā, un Maksis pavilka šalli augstāk, lai piesegtu seju. Viņš jau klusībā sevi lamāja, ka ieelpos salto gaisu un saaukstēsies vēl vairāk, taču kājas pašas nesa uz priekšu. Maksis nolēma īsināt ceļu caur patumšo parku; tā kā te nekad iepriekš nebija staigāts, gājēju celiņu viņš izvēlējās uz labu laimi. Celiņš pa labi šķita vedam vairāk uz parka iekšieni. Tur man nevajag, nosprieda Maksis, naski soļodams pa izvēlēto taku. Parkā izskatījās pārāk vientulīgi, viņš nesatika nevienu vienīgu cilvēku. Apmēram pēc divsimt metriem pa kreisi no takas, kuplu, tagad balti apsnigušu košumkrūmu apjozts, vīdēja kaut kāds memoriāls. Ieraudzījis gadskaitļus, Maksis saprata, ka tur atrodas piemiņas vieta Otrajā pasaules karā

kritušajiem. Netālu no memoriāla, atspiedies pret laternas stabu ar muguru pret Maksī, stāvēja kāds vīrietis.

– Labvakar! – Maksim paspruka, taču atbildi viņš nesaņēma. Varbūt stāvētājs viņu nemaz nesadzirdēja vai arī negribēja atbildēt. Pabrīnijies, ko tādā vakara stundā te var darīt, Maksis turpināja ceļu.

Nopircis produktus, viņš atgriezās atpakaļ pa to pašu maršrutu. Jau iztālēm viņš redzēja, ka svešinieks joprojām stāv, atspiedies pret laternas stabu. Tas šķita divaini. Maksis bija pavadījis lielveikalā vairāk nekā pusstundu, jo bija saticis vienu no kolēģiem un nedaudz papļāpājis; pēc tam viņš bija izstāvējis garu rindu pie kases. Taču svešinieks atradās turpat, gluži kā iegrimis dziļās pārdomās, pat nebija mainījis pozu. Vai viņam nebija auksti, tā stāvēt? Maksis nedaudz palēnināja soļus. Varbūt cilvēkam kļuvis slikti? Šoreiz viņš uzsauca labvakaru skaļāk, bet stāvētājs tāpat kā iepriekš uz sveicienu nereaģēja.

Pieiet tuvāk? Pajautāt, vai nav kļuvis slikti? Maksis apstājās. Tad viņš pamanīja zemē pie memoriāla pamatnes noliktu degošu kapu sveci. Tātad stāvētājs iegrimis savās domās. Varbūt pat sarunājas ar tiem, kas sen jau miruši? Vai arī lūdzas par tiem? Pārdomā savu dzīvi?

Maksis pakratīja galvu. Nē, svešinieks nav jātraucē.

Ticis mājās, Maksis vispirms pagatavoja vakariņas, krietni paēda un tad likās gultā. Temperatūru mērīt negribējās, jo vakara pastaiga bija atvilinājusi ne tikai nogurumu, bet arī apjausmu, ka viņš faktiski ir izveļojies. Jau laizdamies miegā, Maksis atkal atcerējās

vientuļo vīrieti piemiņas vietā. Tikai šoreiz atmiņā uzplaiksnīja arī metāla vārtiņi; tiem pēc visas loģikas vajadzēja būt atvērtiem. Vīrietis tos aiz sevis bija aizvēris, tad atspiedies pret laternas stabu. Kāpēc ieejas vārtiņi bija jāaizver? Kaut kas tur nav pareizi, Maksis paspēja nodomāt, pirms ieslīga dziļā miegā.

* * *

Ierastajā darba ritmā Maksis atgriezās nākamās nedēļas sākumā. Kamēr viņš slimoja, nekas ārkārtējs nebija noticis. Par to varēja tikai priecāties. Vārdu sakot, pilsētā viss bija mierīgi, kā viņu informēja dežurants. Policijas pārvaldes gaiteni gan nez kāpēc šķita tukšāki, arī datorspeciālistes Violas Ošānes kabineta durvis bija ciet, un Maksis izbrīnījās. Viola vienmēr darbā ieradās agri. Skaidrību ieviesa kāds kolēģis, kurš ar neaizdegtu cigareti zobos slāja uz smēķētavu.

– Kaut kāds vīruss izplatījies, – viņš noteica, pārskaitīdams saslimušos, tostarp arī Violu, tad piebilda: – Kaut kas līdzīgs gripai, bet ne gripa.

Maksis zinoši pamāja ar galvu. Iegājis savā kabinetā, Maksis to pārlūkoja, kā redzēdams pirmo reizi. Uz galda lampas bija sakrājušies putekļu kārti, arī uz galda virsmas un palodzes, bet kaktā starp skapi un seifu visā godībā pletās zirnekļa tīkls. Maksis nespēja noticēt savām acīm. No kurienes te varēja uzrasties zirneklis?! Tas viņam atsaucā atmiņā nesen redzēto murgu.

– Arī apkopēja saslimusi, – Maksis skaļi noteica, kā mierinādams sevi, tad pastiepās un ar plaukstu notrauca zirnekļa tīklu. Skaidrs, ka kukainis varēja dzīvot aiz skapja. Sameklējis papīra salveti, viņš noslaucīja

putekļus. Tad atvēra logu, lai kabinetā ieplūstu svaigs gaiss.

Šoreiz ierastā pirmdienas rīta sapulce izpalika, jo izrādījās, ka priekšnieks Vitauts Deģis ir devies atvaļinājumā. Tas Maksis nedaudz pārsteidza. Ko var iesākt atvaļinājumā ziemas laikā? Bet, izdzirdējis, ka šefs ar sievu aiztraucies uz Ēģipti, viņš izbrīnījās vēl vairāk. Pēc Makša domām, šajā eksotiskajā valstī vairs nebija tik droši kā agrāk.

Maksis izpētīja pagājušās nedēļas negadījumu statistiku un secināja, ka noziedzības līmenis pilsētā ir pavisam zems; tādi rādītāji Deģim noteikti liktu priecāties, viņš nodomāja. Varbūt tieši tāpēc priekšnieks nolēmis atpūsties.

No pārdomām Maksis iztraucēja dežuranta ziņa, ka pilsētas centrā atrasts noslepkavots cilvēks. Dīvaini noslepkavots – tik vien zināja pateikt dežurējošais kolēģis.

Mežalam bija jādodas uz notikuma vietu.

* * *

Parks dienas laikā izskatījās pavisam citādi nekā vēlinā vakara stundā; pilsētnieki steidza savās darīšanās, ar sniega lāpstu rosījās sētnieks, mezdams kupeņas celiņu malās. Tieši sētnieks arī bija uzgājis liķi.

Maksim iesmeldzās sirds – viņš taču te bija gājis piektdienas vakarā, bija redzējis stāvam pret laternas stabu atspiedušos vīrieti. Taču nepiegāja klāt, neapjautājās. Atkal neieklausījās savā intuīcijā...

Vīrieša stāvs bija apsnidzis, un no pirmā acu uzmetiena varēja iedomāties, ka tur atrodas sniegavīrs.

– Viņš, nabags, ir nosalis... Piesiets, lai nosalst. – Sētnieks bija ne mazāk satriekts par Mežalu.

– To vēl nevar zināt, – iebilda eksperts Vairis Bergs; viņš bija pietupies un pētīja stabu un ap vīrieša kājām apsaitēto makšķerauklu. – Pietiekami izturīga, ar tādu copē samus. – Viņš nedaudz paraustīja aukliņu. Tā bija apmesta upurim arī ap vidukli, kaklu un muti, lai noturētu ķermeni vertikālā pozā. – Šādas saites nez vai pārrautu pat spēcīgs vīrietis, taču viņš varēja saukt palīgā. Neticu, ka pie pilna saprāta esošu cilvēku var piesiet un atstāt nosalstam pilsētas centrā.

Taču nelaimīgais te stāv piesiets jau vairākas dienas, Maksis nodomāja, sajuzdams sirdsapziņas pārmetumus. Ja nu šis vīrietis tobrīd vēl bija dzīvs?

– Pagaidām neko konkrētu nevaru pateikt, vien to, ka šis nelaimīgais miris pirms vairākām dienām, – eksperts ierunājās, gluži kā zinādams Makša domas.

– Tu gribi teikt, ka viņš te piesiets, vēl dzīvs būdams? – Maksim aizlūza balss.

– Kāpēc gan ne? Varbūt bija piedzēries un kāds ļauni pajokojās... Lai beigtu cilvēku piesietu pie laternas staba pašā pilsētas centrā, jābūt vai nu maniakam, vai atriebi alkstošam jukušajam. Protams, bija dzīvs. – Eksperta vārdi nu jau līdzinājās nazim, kas mērķtiecīgi tiek ietriekts Maksim sirdī. – Iedomājies, vīrietis atžirgst... Pakustēties nevar... Viņš mēģina kliegt... saukt kādu palīgā, bet ir nakts. Parkā neviena nav, ielas tukšas. Nabagam nekas cits neatliek kā nosalt. – Nu jau Berga teiktais izklausījās pēc visistākās ņirgāšanās.

Maksis sakoda zobus un savilka pirkstus dūrēs. Ekspertam taču varēja būt taisnība. Varēja?